

Valtionosuudet 2021

Ennakkolaskelma

28.4.2020

Sanna Lehtonen @lehtonenKL

Valtionosuus 2021 (1/3)

- Kuntien valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset **vähenevät** yhteensä **661 miljoonaa euroa** (-6,7 %; -120 €/asukas) vuodesta 2020 vuoteen 2021. Kunnille myönnetään valtionosuutta yhteensä 7 326 milj. € ja verotulomenetysten korvauksia 1 860 milj. €. Täten valtionosuusmaksatus on yhteensä 9 186 milj. € vuonna 2021 (yhteensä 9 847 milj. € vuonna 2020).
- Sekä vuoden 2020 että vuoden 2021 valtionosuuteen vaikuttaa merkittävästi vuoden 2020 toisessa lisätalousarviossa päätetty koronavirusepidemiaan liittyvä veronmaksulykkäysten aiheuttamien verotulomenetysten tilapäinen korvaus, joka lisää valtionosuutta 547 milj. € vuonna 2020 ja vähentää valtionosuutta 572 milj. € vuonna 2021 (muutosvaikutus -1 114 milj. euroa vuodesta 2020 vuoteen 2021).
- Ilman tilapäistä korvausta valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset kasvaisivat ennakkolaskelman mukaan 458 milj. euroa vuodesta 2020 vuoteen 2021.
- ...

Valtionosuus 2021 (2/3)

- ...
- Vuodesta 2020 alkaen kunnille maksettavat verotulomenetysten korvaukset on erotettu peruspalvelujen valtionosuudesta. Kirjanpidossa korvaukset kuitenkin kirjataan valtionosuuksiin ja eritellään tilinpäätöksen liitetiedoissa.
- Valtionosuuden muutokseen vuodesta 2020 vuoteen 2021 vaikuttavat mm.
 - Kustannustason muutoksesta johtuva indeksikorotus. Vuoden 2021 kustannustason muutos (+2,3 %) lisää valtionosuutta 159 milj. euroa.
 - Määräytymistekijöiden muutos lisää valtionosuutta 34 milj. euroa.
 - Lakiin perustuva valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus (perustuen vuoden 2018 tietoihin) vähentää valtionosuutta -13,5 milj. euroa vuonna 2021.
 - Tehtävien ja velvoitteiden muutokset lisäävät valtionosuutta 66 milj. euroa.
 - Verotulomenetysten korvaukset lisääntyvät 163 milj. euroa.
- ...

Valtionosuus 2021 (3/3)

- ...
- Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti nousee 0,19 prosenttiyksikköä ja on 25,70 % vuonna 2021 (25,51 % vuonna 2020 elokuusta 2020 alkaen). Valtionosuusprosentin nousu johtuu kunnille lailla säädettyjen tehtävien ja velvoitteiden lisääntymisestä vuonna 2021. Tehtävien lisäyksestä aiheutuva kustannusten kasvu rahoitetaan hallitusohjelman mukaisesti täysimääräisesti (100 % valtionosuus), mikä osittain toteutetaan valtionosuusprosenttia korottamalla.
- Lopulliset päätökset vuoden 2021 valtionosuudesta tehdään aivan vuoden 2020 lopussa (edell. VM 30.12.2019 ja OKM 31.12.2019).
- **HUOM!** Vuosien 2020 tai 2021 valtionosuuslaskelmissa (versio 28.4.2020) ei ole otettu huomioon mitään osaa kehysriihessä 8.4. päätetystä koronaepidemiaan liittyvästä kuntatalouden tukipaketista (1-1,2 mrd. € vuonna 2020)

Taulukko 6. Kuntien ja kuntayhtymien valtionavut, milj. euroa, kehysvuodet vuoden 2021 hintatasossa

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Laskennalliset valtionosuudet	9 656	8 108	8 392	8 494	8 834	8 931
VM	8 728	7 074	7 340	7 380	7 701	7 789
OKM	928	1 032	1 031	1 083	1 111	1 111
siitä kuntayhtymät	978	1 041	1 023	1 033	1 028	1 021
Muut valtionavut		Muutos +3,76 %				
OM yhteensä	20	0	0	0	11	32
SM yhteensä	5	5	5	5	5	5
VM yhteensä	43	110	90	90	20	10
OKM yhteensä	215	242	243	240	207	207
MMM yhteensä	6	6	6	6	6	6
LVM yhteensä	60	93	80	78	78	78
TEM yhteensä	219	196	198	201	188	184
STM yhteensä	405	650	644	598	472	445
YM yhteensä	30	88	92	82	58	58
Muut valtionavut yhteensä	1 003	1 390	1 357	1 300	1 045	1 026
Verotulomenetysten kompensatiot	*	2 816**	1 860**	2 580	2 731	2 850
Valtionavut yhteensä, milj. euroa	10 659	12 314	11 609	12 374	12 609	12 814

Mitä
muutoksia
vuoteen 2020
verrattuna?

Miksi valtionosuus muuttuu?

- Automaattimuutokset ts. lakiin perustuvat muutokset
 - Vuosittain päivitettävät määräytymis-perusteet, esim. ikäryhmittäiset asukasmäärät
 - Indeksikorotus
 - Kustannustenjaon tarkistus
 - Verotus (2 vuotta vanha) vaikuttaa tulopohjan tasauksen kautta valtionosuuteen
- Poliittiset päätökset
 - Kuntien tehtävien ja velvoitteiden muutokset
 - Uudet leikkaukset tai leikkausten peruminen
 - Valtionosuuksien vähentäminen esim. valtionavustusten rahoittamiseksi
 - Valtionosuusuudistukset

Tehtävämuutokset 2021	
Subjekttiivinen varhaiskasvatusoikeus	9 900 000
Varhaiskasvatuksen ryhmäkokojen pienennys	9 300 000
Soten asiakasmaksu-uudistus pienentää maksutuottoja noin 45 milj. eurolla	45 000 000
Hoivahenkilöstön sitova mitoitus (0,7)	17 300 000
- HUOM! Jo 8/20 alkaen lisätään 17,7 milj. €	
Lastensuojelun jälkihuollon laajennus	12 000 000
A1-kielen varhennus	4 500 000
YTHS-uudistus	-32 000 000
Tehtävämuutokset (netto)	66 000 000

7

KUNTA
LIITTO

Kuntakohtainen ennakkolaskelma 28.4.2020

Peruspalvelujen valtionosuus 2021 (1/2)

Laskelmassa **otettu** huomioon

- Asukasmäärät 31.12.2019
- Indeksikorotus 2,3 %
- Muut laskennalliset
 - Kaksikielisyys
 - Vieraskieliset
 - Asukastiheys
- Lisäosat
 - Syrjäisyys
 - Saamelaisten kotiseutualueen lisäosa

Laskelmassa **ei otettu** huomioon

- Sairastavuuskerroin
- Muut laskennalliset
 - Työttömyys
 - Koulutustausta
- Lisäosat
 - Työpaikkaomavaraisuus
- Oppivelvollisuuden laajennus
- Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus
 - HUOM! Kuntakohtaisissa kehikoissa löytyy karkea kuntakohtainen tasausarvio vuodelle 2021 → Ota se!

8

KUNTA
LIITTO

Peruspalvelujen valtionosuus 2021 (2/2)

- Laskelmassa **on otettu huomioon** tehtävämuutokset (netto, +66 milj. €) ja kustannustenjaon tarkistus (-13,5 milj. €), mutta vain **könttäsamana** (ei lask. kust. suhteessa)
 - Myös 8/2020 voimaan tuleva hoitajamitoitus on otettu huomioon
- Sisältää**
 - Kriisikuntien yhdistymisavustus -10 milj. €
 - Kuntien digikannustin -10 milj. €
 - Perustoimeentulotuen rahoitusosuus -337 milj. €
- Laskelma ei sisällä** kuntatalouden tukipakettia (kehysriihi, LTAEIII) 1-1,2 mrd. €

Tehtävämuutokset 2021

Subjektiiivinen varhaiskasvatusoikeus	9 900 000
Varhaiskasvatuksen ryhmäkokojen pienennys	9 300 000
Soten asiakasmaksu-uudistus pienentää maksutuottoja noin 45 milj. eurolla	45 000 000
Hoivahenkilöstön sitova mitoitus (0,7)	17 300 000
- HUOM! Jo 8/20 alkaen lisätään 17,7 milj. €	
Lastensuojelun jälkihuollon laajennus	12 000 000
A1-kielen varhennus	4 500 000
YTHS-uudistus	-32 000 000
Tehtävämuutokset (netto)	66 000 000

Miten
laskelmat
päivittyvät?

Kuntatalouden vuosikello

- Valtionosuuslaskelmia päivitetään kevään kehysriihen ja syksyn budjettiriihen jälkeen tai aina, kun päivitettävää on

- 28.4.2020
- Kesäkuu 2020
- Elokuu 2020
- Syys-lokakuu 2020
- Marraskuu (x 2?)

Lisätiedon lähteet

Kuntaliiton tuki kuntatalousasioissa

- Kuntaliitto.fi (sisältöjen haku Googlella)
 - Erit. Pääekonomistin palsta
- Kuntatalous-sähköpostilista
- Taloustorstai-lähetykset
- Asiantuntijoiden Twitterit
- Kuntamarkkinat (9.-10.9.)
- Maksulliset räätälöidyt tuotteet (Kuntaliitto)
 - Kuntatalouspäivä / yhteyshenkilö Sanna Lehtonen
 - Talouden kuntotarkastus / yhteyshenkilö Minnamaria Korhonen
 - Talouden verkostohanke (**UUTUUS!**) / yhteyshenkilö Kimmo Haapasalo

Toiveet ja
hyvät ideat
toteutetaan!

Ehdota!

Taloustorstai

seuraava

14.5.

klo 9:30

Google: "Taloustorstai 2020"

Kuntatalous-sähköpostilista

→ Lähetä liittymispyyntö Tuija Valkeiselle, Tuija.Valkeinen@Kuntaliitto.fi

Kiitos!

Sanna Lehtonen
Suomen Kuntaliitto
p. 050-5759090
Sanna.Lehtonen@Kuntaliitto.fi
Twitter: [@lehtonenKL](https://twitter.com/lehtonenKL)

